

таження документу, візування підприємством своїм електронно-цифровим підписом, введення електронної адреси контрагента, отримання повідомлення про вхідний лист, підпис отриманого документа, надсилання документа в державні органи (при потребі).

Підсумовуючи, потрібно відмітити, що системи електронного документообігу дозволяють оптимізувати використання ресурсів на підприємстві, яка полягає в економії коштів на друк, зберігання та пересилання документів, а також збільшенні швидкості обміну та візування даних.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-портал Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/zk/112783-veb-portal-elektronnyh-poslug-pensijnogo-fondu-shvydko-zruchno-korysno> (дата звернення 04.10.2019).
2. Державна фіскальна служба України. URL: <http://ch.sfs.gov.ua/media-ark/local-news/print-168670.html> (дата звернення 04.10.2019).
3. Система управління потоками документів «FossDoc». URL: <https://fossdoc.com/productsdescription> (дата звернення 04.10.2019).
4. Комплекс управління бізнесом iDoc. URL: <https://www.icore.com.ua> (дата звернення 04.10.2019).
5. Сервіс з обміну документів Paperless. URL: <https://privatbank.ua/business/paperless> (дата звернення 04.10.2019).

Гаражджук І.В.

*Східноєвропейський національний університет імені Лесі
Українки, м. Луцьк*

ПЕРЕВАГИ Е-ЛОГІСТИКИ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОБСЛУГОВУЮЧОЇ КООПЕРАЦІЇ

Розвиток інформаційних технологій охопив всі сфери людського життя. На сьогодні важко уявити функціонування бізнес системи без застосування комп'ютерних технологій та, зокрема, мережі Інтернет. В електронну форму переведено велику кількість господарських операцій, що надає такі переваги, як пришвидшення обробки інформації, зменшення кількості помилок, доступ до інформації з будь-якої точки світу, де є можливість підключення мережі інтернет. Закономірно, що і логістичні опе-

рації перейшли на новий «електронний» етап розвитку. У економіці поширилося застосування поняття «електронна логістика» або «е-логістика».

Визначимо, що собою являє електронна логістика. Так, на думку Н.В. Валькової під е-логістикою слід розуміти інтегровану систему оптимізації управління потоковими процесами на базі Інтернет-технологій на всіх його рівнях [1]. О.В. Омельченко зазначає, що електронна логістика являє собою особливу форму ведення сучасного бізнесу за допомогою оптимізації поточних процесів виробництва, розподілу і продажу матеріальних, трудових, енергоресурсів, готової продукції, руху і використання інформації, фінансів, вантажів, а також відходів виробництва і споживання на основі тотального використання ІКТ і глобальної мережі Інтернет [3, с. 53]. А В.І. Скіцько визначає е-логістику, як підсистему менеджменту щодо прогнозування, планування, прийняття рішень, координації та контролю електронних інформаційних потоків за допомогою інформаційно-телекомунікаційних систем і технологій із застосуванням математичних методів і моделей на макро-, мезо-, мікроекономічному рівнях [4]. Отже, обов'язковою умовою функціонування е-логістики є наявність інформаційно-комп'ютерних технологій та мережі Інтернет. Переваги застосування електронних технологій при цьому виявляються у вдосконаленні процесу управління потоковими процесами та в удосконаленому інформаційному забезпеченні.

Варто зазначити, що із розвитком е-логістики сфера матеріального переміщення товару не зазнала значних змін, а от інформаційна складова значно удосконалилася. Інформаційний потік став більш мобільним, достовірним та оперативним. Це дало можливість удосконалити та пришвидшити матеріальний потік та його супровід.

Визначимо можливості, що стають доступними перед сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами із застосуванням технологій е-логістики. В першу чергу, на нашу думку, значною перевагою є можливість електронної торгівлі через мережу Інтернет. Це дає змогу кооперативу здійснювати свою збутову діяльність у роздріб без посередництва торгової мережі

або без побудови власної роздрібної мережі. Варто враховувати, що сільськогосподарська продукція не є традиційною для інтернет-магазинів України. Тут виникають нові завдання для кооперативу, так для інтернет-торгівлі більш придатною буде уже перероблена продукція з подовженим терміном придатності, а також з упакуванням, яке дасть змогу її транспортувати на значні відстані із залученням транспортних компаній. Безперечно, виготовлення такого продукту потребуватиме більше витрат ресурсів, проте це дасть змогу створити додану вартість продукту та принести додаткові прибутки членам кооперативу, основною задачею котрих, по суті має бути забезпечення кооперативу сировиною для переробки, а також розширить мережу потенційних покупців. У даному контексті застосування е-логістики буде доцільним у спеціалізованих переробних, маркетингових чи збутових кооперативах, або у багатофункціональних, одним із напрямків діяльності яких є збут та просування сільськогосподарської продукції.

Н.В. Валькова зазначає, що «..головною перевагою електронної логістики є доступність для підприємств малого та середнього бізнесу» [1] а отже і для сільськогосподарської кооперації на етапі її становлення та розвитку.

Застосування е-логістики сільськогосподарськими кооперативами відкриває можливості додаткової реклами як самої кооперації так і їх продукції, спрощує облік клієнтської бази, пошук контрагентів, а також моніторинг відвантаженого товару та транспортних засобів [1; 2], дає можливість відстежувати бізнес-процеси, електронна логістика забезпечує реалізацію замкненого комерційного циклу, включаючи замовлення товару, здійснення платежів, контроль та участь у контролі доставки товару, що здійснюються на основі електронного документообігу [1]. Для вирішення задач е-логістики доцільно застосовувати економіко-математичні моделі.

Система е-логістики реалізується шляхом застосування на підприємстві електронного обміну даними (EDI), котрий відповідає міжнародним стандартам обробки електронної інформації. Така система дозволяє спростити паперовий документообіг і дозволяє здійснювати обмін інформацією як всередині підпри-

емства, так і з контрагентами. Вважаємо таку систему доцільно впроваджувати на кооперативах усіх рівнів. EDI ватро застосовувати в усіх кооперативах незалежно від розміру, виду діяльності та організаційної структури.

З метою оптимізації роботи над продукцією під час її переміщення у сфері е-логістики заведено здійснювати маркування. За видами існує штрихове (дозволяє швидко та точно ідентифікувати необхідний товар), радіочастотне (дозволяє обробляти більші обсяги інформації одночасно), оптичне та магнітне (інформація міститься на магнітній картці, що супроводжує товар). За місцем нанесення розрізняють товарне, вантажне, транспортне та спеціальне маркування. Залежно від видів діяльності та участі у ланцюгу постачання кооператив може використовувати той чи інший набір маркувальних засобів. Такий інструмент е-логістики варто використовувати в першу чергу тим кооперативам, що спеціалізуються на продажі продукції (маркетинговий, збутовий, тощо).

Е-логістика відкриває перед кооперативами нові можливості для виконання своєї головної мети – задоволення потреб його членів. Інструменти е-логістики дозволяють кооперативам здійснювати свою діяльність в електронному середовищі, що на сьогодні є одним із найперспективніших напрямків розвитку бізнесу у світі.

Список використаних джерел

1. Валькова Н. В. Електронна логістика: визначення та складові її інструментарію / Н. В. Валькова // Моделювання регіональної економіки. – 2013. - №1. – С. 119-128.
2. Маловичко А. С. Конкурентоспроможність електронної логістики підприємств / А. С. Маловичко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2015. - Вип. 4. - С. 38-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2015_4_12.
3. Омельченко О.В. Розвиток міжнародної логістики в умовах електронізації світової економіки : дис. ... канд. екон. наук : спец. 08. 00. 02 / О.В. Омельченко. – Вінниця, 2015. – 234 с.
4. Скіцько В. І. Електронна логістика як складова сучасного бізнесу / В. І. Скіцько // Бізнес Інформ. - 2014. - № 7. - С. 309-314. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_7_56.